

Brok in de keel

Een brokgevoel in de keel komt vaak voor. Het brokgevoel zit meestal ter hoogte van het strottenhoofd. Over het algemeen is het een onschuldig probleem.

Als u last heeft van een brokgevoel, heeft u de neiging steeds te schrapen, te kuchen of vaak te slikken. Hierbij kunt u wat slijm in uw keel krijgen.

Van een brokgevoel wordt gesproken als er geen lichamelijke afwijking gevonden wordt die de klacht kan verklaren. Dit is meestal het geval indien er geen sprake is van bijkomende klachten, zoals slik- of stemklachten.

Soms is er wel een lichamelijke afwijking. Dan heeft u meestal last van een brok in de keel bij de maaltijden en kan de stem schor of hees zijn. Deze lichamelijke afwijkingen worden beschreven bij het hoofdstuk 'soorten'.

Oorzaak van een onschuldig brokgevoel

Tijdens het slikken, maar ook bij schrapen en kuchen, spant u bepaalde keel- en halsspieren aan. U kunt dat bijvoorbeeld zien aan de adamsappel (het vooruitstekend bovenste gedeelte van het strottenhoofd), die bij het slikken op en neer gaat. Als de spieren gespannen blijven, dan kan dit ervoor zorgen dat u een brok of een slijmgevoel in de keel voelt.

Normaal neusslijmvlies produceert elke dag veel slijm, dat regelmatig wordt doorgeslikt. Hierbij komt ook nog het speeksel. Samen is dat een paar liter vocht per dag, dat we doorslikken zonder het te weten. Maar als u zich bewust wordt van deze productie van slijm en vocht, kunt u dit als een brokgevoel ervaren.

Wat kan aan een onschuldig brokgevoel gedaan worden?

Het is vaak al een opluchting wanneer de keel-, neus- en oorarts (KNO-arts) geen afwijkingen vindt. Hierdoor verdwijnt de klacht vaak vanzelf. Dit gebeurt meestal geleidelijk aan, met af en toe nog het opspelen van een brokgevoel. Na verloop van weken tot maanden verdwijnt het definitief.

Spanningen en problemen kunnen zich in verschillende lichamelijke klachten uiten. Bij de één in rugklachten of hoofdpijn, bij de ander in een brokgevoel. Uw huisarts kan helpen uw probleem onder woorden te brengen. Hij/zij zal zo nodig een andere hulpverlener inschakelen.

De logopedist kan ook helpen bij het bestrijden van de klachten. U leert dan oefeningen waarbij u de keel- en halsspieren beter kunt ontspannen.

Als het brokgevoel niet verdwijnt of als er klachten bijkomen, vraag dan een nieuw onderzoek aan. Soms heeft een klacht die op een brokgevoel lijkt namelijk wel een lichamelijke oorzaak.

Symptomen

Mogelijke klachten bij een brok in de keel kunnen zijn:

- een slijmprop in de keel die u niet kunt wegslikken;
- een gevoel dat er een graat of een korreltje in de keel zit;
- een branderige, pijnlijke of geïrriteerde keel.

Soorten

Soms is er een lichamelijke afwijking die het brokgevoel kan verklaren.

Hieronder volgen diverse mogelijke afwijkingen die een brokgevoel kunnen verklaren:

Neusbijholten-ontsteking

Een ontsteking van de neusbijholten kan door extra ontstoken slijmafscheiding de keel irriteren. Hierdoor ontstaat een brokgevoel. Klachten die hier bij horen zijn soms hoofdpijn, snot, verstopte neus en minder goed kunnen ruiken.

Allergie

Allergie voor met name de huisstofmijt (een bestanddeel van huisstof), leidt meestal tot klachten van een verstopte neus. Het kan zich ook uiten in de keel, waar het dan een schraal, jeukend of brokgevoel veroorzaakt.

Vergrote tongamandel

Helemaal achter op de tong zit de tongamandel. De tongamandel is meestal niet direct in de keel zichtbaar. Als in het verleden de keelamandelen zijn verwijderd, komt het een enkele keer voor dat de tongamandel zich vergroot. Deze vergrote tongamandel kan dan een brokgevoel geven.

Dit brokgevoel kan ook ontstaan als de tongamandel chronisch ontstoken is. Bij een ontsteking kunt u ook last hebben van andere klachten zoals keelpijn, een vieze smaak en koorts.

Spierspanning van het strottenhoofd

In en rondom het strottenhoofd lopen spiertjes. Onder andere die van de stembanden. Bij het verkeerd gebruiken van de stem wordt een deel te intensief gebruikt. Dit kan een brokgevoel geven.

Stemtechniek

Bij sommige mensen kunnen de stembanden zich soms niet goed sluiten. Hierdoor is de stem niet krachtig genoeg, waardoor de stem gemakkelijk wordt overbelast. Naast een brokgevoel klaagt men dan soms ook over een hese stem of een onvoldoende krachtig stemgeluid.

Spierspanning van de slokdarmingang

De slokdarmingang is een kringspier die bij een aantal mensen een te hoge spanning heeft. Dit kan als een brokgevoel worden ervaren. Schrapen van de keel en kuchen verhoogt juist deze spanning en onderhoudt de klacht.

Bij mensen met een middenrifbreuk werkt het klepmechanisme tussen slokdarm en maag onvoldoende. Hierdoor kan maagzuur in de slokdarm omhoog komen. Om te voorkomen dat het maagzuur in het strottenhoofd en de luchtpijp overloopt, ontstaat een hogere spanning in de kringspier van de slokdarmingang. Dit zorgt voor een brokgevoel.

Vergrote schildklier

De schildklier ligt pal voor en onder het strottenhoofd. Een vergrote schildklier kan soms zo tegen het strottenhoofd drukken dat dit leidt tot een brokgevoel. Vaak zijn er ook bijkomende klachten van een te traag of te snel werkende schildklier.

Slijtage van de halswervels

De randen van de halswervels raken op oudere leeftijd aan de voorkant verdikt. Omdat de slokdarm tegen de voorkant van de halswervels aanligt, kunnen deze verdikkingen een brokgevoel geven.

Chronische keelontsteking

Als het slijmvlies in de keel lange tijd wordt geprikkeld door problemen van de neus- en de neusbijholten, maagzuur, prikkelende stoffen of droge lucht, kan dit leiden tot een chronische keelontsteking.

Bij bepaalde ziekten zoals suikerziekte en bloedarmoede, kan het slijmvlies chronisch ontstoken zijn. Hierbij treden klachten op van een gevoelige plek in de luchtpijp, kriebel in de keel, hardnekkig hoesten, branden, neiging tot schrapen en lastig slikken.

Roken, alcohol, koffie en sterk prikkelende stoffen (bijvoorbeeld pepermunt, drop en chocolade) zorgen dat deze klachten blijven bestaan, al lijken ze tijdelijk verlichting te geven. Dat is echter maar schijn.

Zenkers Divertikel

Door een zwakke plek tussen de spieren van de slokdarmingang kunnen klachten ontstaan zoals moeilijk slikken, opgeven van doorgeslikt voedsel, borrelende geluiden aan de hals, slijm in de keel, vermagering, niet lekker ruikende adem, verslikken en hoesten bij liggen.

Een kwaadaardige afwijking (keelkanker)

Een kwaadaardige aandoening van het slijmvlies van de keel, het strottenhoofd of de slokdarm is zeldzaam. De kans hierop is wel sterk verhoogd bij langdurig roken en gebruik van overmatig alcohol.

Als het brokgevoel samen gaat met een verandering van de stem, moeite met eten, gewichtsverlies en oorpijn, is het noodzakelijk dat een kno-arts de klachten onderzoekt binnen 6 weken na het ontstaan ervan.

Een kwaadaardige afwijking kan bij het eerste onderzoek meestal worden opgemerkt.

Onderzoeken

De KNO-arts onderzoekt de oorzaak van het brokgevoel in uw keel. Het is meestal niet nodig om alle onderzoeken te ondergaan.

Keelonderzoek via de neus (fiberscopie)

Middels een kleine fiberscoop kan de KNO-arts uw neus en keelholte inclusief stembanden inspecteren. Dit is

een buigzaam kijkertje van fiberglas in de vorm van een slang met een dikte van zo'n 3 mm. Na eventueel verdoven van de neus- en keelholte met een spray wordt de fiberscoop via de neus opgeschoven tot voorbij het zachte gehemelte. Op deze wijze kunnen de keel en het strottenhoofd goed zichtbaar worden gemaakt.

Keelspiegelen

De KNO-arts onderzoekt uw keel met een klein spiegeltje om uw stembanden te bekijken. Zo kan de KNO-arts bijvoorbeeld zien of uw stembanden nog goed kunnen bewegen. De arts kan ook het strottenklepje en de ingang van uw slokdarm goed bekijken. Dit onderzoek duurt enkele minuten.

Slokdarmonderzoek (oesofagoscopie)

Het slokdarmonderzoek wordt uitgevoerd door de MDL-arts. Het onderzoek van de slokdarm met behulp van een fiberscoop is uitgebreider. De keel en slokdarm worden met een vloeistof verdoofd waarna een slang van ongeveer 9 mm dik via de mond in de slokdarm wordt opgeschoven. Dit onderzoek vindt poliklinisch plaats en duurt inclusief verdoving 30 minuten.

Als de neus- en keelholte zijn verdoofd, moet u een uur wachten met eten en drinken. Dit om te voorkomen dat u zich verslikt.

Röntgenfoto

Het is niet altijd nodig om röntgenfoto's van de hals en slokdarm te maken. In zeldzame gevallen wordt een scan gemaakt van de neusbijholten, keel, hals of schildklier of een slikfoto.

Allergieonderzoek

Een bloedonderzoek op allergie kan worden verricht.

Logopedisch onderzoek

Voor behandeling kunt u naar de logopedist verwezen worden. Deze is deskundig op het gebied van de stem en strottenhoofdspieren. De logopedist verricht onderzoek, geeft adviezen of gaat over tot een behandeling. Hierbij wordt aandacht gegeven aan de lichaamshouding, ademhaling en aan een ontspannen manier van stemgebruik. Daarnaast kan de logopedist middels larynxmanipulatie, het behandelen van de halsspieren, zorgen dat de spanning uit de spieren verdwijnt.

Röntgenfoto

Foto van het lichaam met röntgenstraling

Zie: <https://www.antoniusziekenhuis.nl/rontgenfoto>

Behandelingen

De KNO-arts bespreekt de uitkomsten van de onderzoeken met u. Hieruit komt naar voren wat de oorzaak is van uw klachten. Hij/zij stelt samen met u een behandelplan op.

Expertise en ervaring

Ons team bestaat uit allround KNO-artsen. Elke specialist heeft ruime (academische) ervaring en één of meerdere aandachtsgebieden. Hierdoor kunnen we op alle gebieden goede zorg aanbieden.

Onze polikliniek behandelt ongeveer 17.000 nieuwe patiënten per jaar. Hiermee zijn we één van de grootste KNO-afdelingen in Nederland.

Wij bieden onze patiënten graag de beste en meest moderne behandelmethoden, waarbij kwaliteit en veiligheid voorop staan. Nieuwe technieken en ontwikkelingen worden snel geïntegreerd.

Veilige zorg in het ziekenhuis

In het St. Antonius Ziekenhuis staat veiligheid voorop. Onze medewerkers doen er alles aan om uw bezoek aan het ziekenhuis zo goed mogelijk te laten verlopen. Help ons a.u.b. om goed voor u te zorgen door ons te vertellen:

- Welke medicijnen u gebruikt.
- Of u allergieën heeft.
- Of u (mogelijk) zwanger bent.
- Als u iets niet begrijpt.
- Wat u belangrijk vindt.
- Als u iets ziet wat niet schoon is.

Op de website van de Nederlandse Patiëntenfederatie (<https://www.patiëntenfederatie.nl>) leest u meer over hoe u zelf kunt bijdragen aan veilige zorg.

Meer informatie

www.kno.nl/patienten-informatie/keel/brok-in-de-keel/
(<https://www.kno.nl/patienten-informatie/keel/brok-in-de-keel/>)

www.kno-artsen.nl (<http://www.kno-artsen.nl>)

[www.maagzuur.nl](https://maagzuur.nl/) (<https://maagzuur.nl/>)

Gerelateerde informatie

Specialismen

- KNO (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/specialismen/kno>)
- Logopedie (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/specialismen/logopedie>)

Contact KNO

T 088 320 21 00